

Goleniów, wrzesień 2020

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ ROK SZKOLNY 2020/2021

ORGANIZACJA EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ w roku szkolnym 2020/2021

Zagadnienia do ewaluacji wewnętrznej:

- ~~1. Problem badawczy: Rozpoznanie sposobów korzystania z mediów społecznościowych i skali zjawiska cyberprzemocy w środowisku uczniowskim naszej szkoły.~~
2. Problem badawczy: Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych - w terminie do 15 września 2020r.
- ~~3. Problem badawczy: Rozpoznanie funkcjonowania środowiska szkolnego w czasie zamknięcia szkół spowodowanego pandemią~~

Problem badawczy nr 2 : Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych

Wykonał: Zespół ds. ewaluacji i pomiaru dydaktycznego

w składzie: E.Kościńska, J. Kasprzak, E Borecka

SPIS TREŚCI	1
I. Wprowadzenie i opis zastosowanej metodologii.....	2
II. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące	5
III. Analiza wyników.....	6
Analiza ilościowa badania ankietowego przeprowadzonego wśród uczniów	6
Wyniki analizy zapisów dokumentacji szkolnej i rozmowy z ped.	16
IV. Wnioski i rekomendacje.....	17
V. Aneks	22

I. WPROWADZENIE I OPIS ZASTOSOWANEJ METODOLOGII

Prezentowany raport jest wynikiem ewaluacji wewnętrznej przeprowadzonej w Szkole Podstawowej nr 3 im. Jana Brzechwy w Goleniowie przez członków zespołu ds. ewaluacji i pomiaru dydaktycznego w okresie wrzesień i odnosi się do problemu badawczego : **Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych**

Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak leczenie, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony. Także placówka oświatowa oraz nauczyciele mają do spełnienia podobne zadanie jak rodzice: powstrzymać dzieci przed sięgnięciem po narkotyki. Spędzają z nimi bowiem dużą część czasu, stają się ich autorytetem, mają wielki wpływ na ich rozwój.

Rolą szkoły, wszystkich osób zaangażowanych w proces edukacyjno-wychowawczy jest także identyfikacja zachowań ryzykownych uczniów i związanych z tym zagrożeń. Konieczność rozpoznania czynników ryzyka i czynników chroniących w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych wynika bezpośrednio z Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2018 poz.214).

Grupami szczególnie narażonymi na używanie substancji psychoaktywnych są dzieci i młodzież pozostające bez opieki rodzicielskiej, „dzieci ulicy”, niepełnoletnie osoby popełniające czyny karalne, osoby zagrożone demoralizacją, dzieci i młodzież zagrożone wykluczeniem społecznym, a także młodzież z zaburzeniami zachowania oraz koncentracji i uwagi.

Grupy młodzieży zagrożonej wymagają szczególnych oddziaływań profilaktycznych prowadzących do zmiany stylu życia i zaprzestania używania narkotyków, w szczególności działań zwiększających wiedzę na temat skutków używania środków odurzających, substancji psychotropowych i środków zastępczych, kształtujących przekonania normatywne i postawy prozdrowotne, a także zmniejszających deficyty umiejętności psychospołecznych.

Szkoły mają zatem do odegrania niezwykle ważną rolę w profilaktyce zdrowotnej, chociażby z tej racji, że są środowiskiem, w którym dzieci i młodzież spędzają codziennie wiele godzin. Tę rolę wyznaczyło szkole nie tylko Ministerstwo Edukacji Narodowej. Uczyniła to także Rada Ministrów opracowując Narodowy Program Zdrowia obligujący dodatkowo pracowników oświaty do pracy na rzecz zdrowia dzieci i młodzieży.

Oto wykaz zadań służących realizacji tych celów operacyjnych¹.

Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi, za których realizację odpowiedzialne jest (m.in.) Ministerstwo Edukacji Narodowej, a tym samym są to zadania związane z funkcjonowaniem szkół:

Działania informacyjne i edukacyjne (edukacja zdrowotna) na temat:

- zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych substancji psychoaktywnych, tzw. „dopalaczy”), a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia;
- zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym; zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych.

Doskonalenia kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie (szkolenia nauczycieli)

¹ Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 2 i 3 NPZ 2016-2020. Opracowano na podstawie Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, Dz.U. 2016 poz.1492

dotyczące:

- wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej;
- profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- uzależnień behawioralnych

Profilaktyka uniwersalna:

- wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;
- wdrażanie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży.

Profilaktyka selektywna:

Wdrażanie programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny

Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 3:

Profilaktyka problemów zdrowia psychicznego i poprawa dobrostanu psychicznego społeczeństwa, za których realizację odpowiedzialne jest (m.in.) Ministerstwo Edukacji Narodowej, a tym samym są to zadania związane z funkcjonowaniem szkół

Wspieranie zdrowia psychicznego:

- prowadzenie działań na rzecz upowszechniania wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań, kształtowanie przekonań, postaw, zachowań i stylu życia wspierającego zdrowie psychiczne, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu, przeciwdziałanie seksualizacji dzieci i młodzieży – w szczególności przez prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych.
- rozwijanie potencjałów i koncentrowanie się na mocnych stronach dzieci i młodzieży – wzmacnianie potencjału zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży przez wsparcie pozytywnego i harmonijnego rozwoju, kształtowanie osobowości, umiejętności osobistych i społecznych, udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu problemów i kryzysów rozwojowych, podnoszenie odporności psychicznej i poprawę funkcjonowania emocjonalnego.

Zapobieganie zaburzeniom psychicznym:

- wdrażanie programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów zdrowia psychicznego i zachowań ryzykownych (np. używanie substancji psychoaktywnych, ryzykowne zachowania seksualne, korzystanie z pornografii, przemoc);
- prowadzenie działań na rzecz zapobiegania depresji, samobójstwom i innym zachowaniom autodestrukcyjnym w populacjach o zwiększonym ryzyku;
- szkolenia dla nauczycieli dotyczące zagrożeń oraz konsekwencji rozwojowych i zdrowotnych u dzieci i młodzieży oglądających pornografię.

I te zadania realizujemy poprzez wdrażanie założeń szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

W tym roku szkolnym przeprowadziliśmy w naszej placówce diagnozę czynników ryzyka oraz czynników chroniących. Ewaluacja wewnętrzna przeprowadzona na podstawie : Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U.2017 poz.1658).

1. Przedmiot ewaluacji wewnętrznej:

Zachowania uczniów naszej szkoły

2. Odbiorcy ewaluacji:

Dyrektor szkoły, nauczyciele

3. Identyfikacja zasobów (czasowych, finansowych, ludzkich):

- 1) *Czas realizacji ewaluacji* : jeden miesiąc (wrzesień)
- 2) *Wyniki* : potrzebne w drugim miesiącu roku szkolnego,
- 3) *Koszty*: koszt papieru, tonera, pracy zespołu
- 4) *Wykonawcy ewaluacji* (członków zespołu ewaluacyjnego):
Koordynator: E. Kościńska, Członkowie: J.Kasprzak, E Borecka

4. Cel ewaluacji:

Rozpoznanie czynników ryzyka i czynników chroniących w celu przeciwdziałania narkomanii i podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych

W dalszych etapach prac niniejszy dokument posłuży do ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

5. Pytania kluczowe (badawcze):

- 1) Jaki jest poziom bezpieczeństwa uczniów w szkole.
- 2) Jaki jest stosunek ucznia i jego ocena ryzykownych zachowań związanych z:
 - a. używaniem dostępnych używek (alkohol, nikotyna, leki uspokajające),
 - b. używek niedostępnych legalnie – narkotyków, dopalaczy,
 - c. nagannych zachowań – wagary, zaniebywanie obowiązków w rodzinie i w szkole,
 - d. przemocy werbalnej – bicie, dokuczanie, znęcanie się,
 - e. przemocy niewerbalnej – słownej (obrażanie, dokuczanie, cyberprzemocy).
- 3) Oszacowanie skali zdarzeń zachowań ryzykownych wśród uczniów w ostatnich 3 miesiącach, w tym związanych z :
 - a. cyberprzemocą,
 - b. treściami promującymi zachowania destrukcyjne,
 - c. zagrożeniem prywatności.
- 4) Ustalenie kręgu osób do których uczniowie będą zgłaszali się po pomoc w sytuacjach dla nich niebezpiecznych lub zagrożenia.

6. Kryteria ewaluacji (wskaźniki sukcesu):

- 1) Uczniowie w szkole czują się bezpiecznie.
- 2) Uczniowie wiedzą i rozumieją jakie zagrożenia niosą dla nich zachowania ryzykowne
- 3) Uczniowie i nauczyciele znają zasady bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych.
- 4) Nauczyciele w działaniach wychowawczych kładą nacisk na mocne strony ucznia.
- 5) Uczniowie nie podejmują prób korzystania z używek, narkotyków i dopalaczy.
- 6) Nie ma w zespołach klasowych uczniów wykluczanych
- 7) Uczniowie nie stosują cyberprzemocy.
- 8) W zespołach klasowych funkcjonuje pomoc koleżeńska.

- 9) Uczeń wie do kogo i zgłasza się po pomoc w przypadku poczucia zagrożenia fizycznego i psychicznego.
- 10) Uczniowie są otwarci i potrafią dzielić się z nauczycielami, pedagogiem swoimi problemami osobistymi.
- 11) Program wychowawczo-profilaktyczny jest adekwatny do likwidacji zdiagnozowanych ryzyk i bazuje na wykorzystywaniu czynników chroniących.

7. Dobór metod badawczych:

- 1) Ankieta dla uczniów klas VIIa, VIIb i VIII
- 2) Analiza dokumentacji pracy pedagoga szkolnego

8. Formy, sposoby upowszechnienia raportu:

Umieszczenie w bibliotece szkolnej, prezentacja wyników/ rekomendacji na spotkaniu rady rodziców i zebraniach wrześnieowych z rodzicami.

II CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE W SZKOLE

Czynniki ryzyka są to cechy zwiększające prawdopodobieństwo używania środków odurzających. Prawdopodobieństwo jest tym większe, im więcej jest czynników ryzyka, im bardziej są one szkodliwe oraz im dłużej trwa ich działanie.

W literaturze przedmiotu czynniki ryzyka pogrupowano w następujący sposób:

1. Sfera psychologiczna:

- 1)Nadmierna nieśmiałość, wrażliwość;
- 2)Chroniczne napięcie i niepokój;
- 3)Niska samoocena;
- 4)Brak odporności na stres i problemy;
- 5)Niski poziom asertywności.

2. Sfera rodzinna:

- 1)Brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego;
- 2)Niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja);
- 3)Brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość;
- 4)Wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców;
- 5)Brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi;
- 6)Zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, nieobecność ojca w domu (także psychiczna);
- 7)Tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających;
- 8)nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców;9)Rozwód, separacja, utrata rodziców;
- 10)Brak czytelnych granic i norm;
- 11)Przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest ono przygotowane emocjonalnie.

3. Sfera społeczna:

- 1)Środowisko sąsiedzkie;
- 2)Środowisko rówieśnicze;
- 3)Dostępność substancji odurzających;
- 4)Moda na zażywanie środków odurzających.

4. Sfera szkolna:

- 1)Obecność środków odurzających w placówce;
- 2)Niski poziom wiedzy uczniów na temat środków odurzających;
- 3)Niskie kompetencje nauczycieli w zakresie rozpoznawania środków odurzających.

Wg Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) **najistotniejsze czynniki ryzyka związane ze szkołą to:**

- 1)Przemoc rówieśnicza;
- 2)Odrzucenie przez rówieśników;
- 3)Słaba więź ze szkołą;
- 4)Niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli);
- 5)Destrukcyjna grupa rówieśnicza;
- 6)Niepowodzenia szkolne.

Wśród czynników chroniących związanych ze szkołą WHO wymienia:

- 1)poczucie przynależności;
- 2)pozytywny klimat szkoły;
- 3)prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza;
- 4)wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy;
- 5)okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć;
- 6)zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy.

Zdaniem badaczy kluczowe znaczenie ma klimat szkoły, zwłaszcza relacje społeczne –zarówno między nauczycielami a uczniami, personelem szkoły a rodzicami, jak i między samymi uczniami, oraz wzajemne wsparcie. Z przeglądu badań dokonanego przez Noam i Fiore (2004) wynika, że najczęściej sukcesów dydaktycznych i najmniej problemów z utrzymaniem dyscypliny mają te szkoły, których uczniowie czują, że nauczyciele są dla nich bliskimi opiekuńczymi osobami i traktują ich z szacunkiem.

Zdrowa i bezpieczna szkoła –to szkoła, która zapewnia uczniom:

- 1)wysokie oczekiwania, standardy, przy równoczesnym udzielaniu wsparcia uczniom i ich rodzicom przez nauczycieli i pozostały personel szkoły;
- 2)możliwość budowania przyjaznych relacji z kolegami;
- 3)dobrą atmosferę, ogólny etos i eksponowane wartości;
- 4)zasady i brak zgody na jakiegokolwiek formy przemocy;
- 5)możliwość zdobywania pozytywnych doświadczeń i osiągania sukcesów w ważnych zadaniach oraz podejmowania odpowiedzialności;
- 6)poczucie ładu i porządku w otoczeniu;
- 7)możliwość uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych.

Z dokonanego przeglądu czynników ryzyka i czynników chroniących wynika, to o co szkoła powinna zadbać, aby kreować zdrowe i bezpieczne środowisko uczenia się wspierające prawidłowy rozwój fizyczny, intelektualny, emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży. W odejmowanych działaniach profilaktycznych należy uwzględniać wszystkie rodzaje czynników i zaplanować proces zmian pozwalający osiągnąć zakładane rezultaty.

III ANALIZA WYNIKÓW

ANALIZA ILOŚCIOWA BADANIA ANKIETOWEGO PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

1. Grupa badawcza: ucz. kl. 7a/7b – 35 , ucz. Kl. 8 - 16 czyli N = 51 uczniów klas starszych w naszej szkole, w tym

Dziewczyna 23	Chłopak 28
---------------	------------

Komentarz: W badaniach ankietowych wzięło udział 51 uczniów, w tym 23 dziewcząt i 28 chłopców. Stanowią oni próbę badawczą (100% badanych).

2. Jak często grasz na komputerze?

codziennie	25	49%
raz na parę dni	15	29%
raz w tygodniu	2	4%
raz na miesiąc	2	4%

nie gram	7	14%
----------	---	-----

3. Jak często uprawiasz sport?

codziennie	18	35%
raz na parę dni	31	61%
raz w tygodniu	2	4%
raz na miesiąc		

4. Jak często czytasz książki dla przyjemności?

codziennie	3	6%
raz na parę dni	6	12%
raz w tygodniu	3	6%
raz na miesiąc	18	35%
nie czytam	21	41%

5. Jak często wychodzisz z przyjaciółmi wieczorem?

codziennie	10	20%
raz na parę dni	21	41%
raz w tygodniu	5	10%
raz na miesiąc	6	12%
nie wychodzę	9	18%

Komentarz: Większość badanych deklaruje, że czas wolny spędza grając w komputer (49% ucz. robi to codziennie), raz na parę dni-29%, raz w tygodniu-4%, raz na miesiąc 4% wcale- 14%. 35% badanych uprawia codzienne sport, raz na parę dni 61%,..raz w tygodniu 4%. Codziennie czyta książki 6%,raz na parę dni 12%, raz na miesiąc 35%, w ogóle nie czyta 41%..Codziennie z przyjaciółmi spotyka się20%uczniów, raz na parę dni 41%, raz w tygodniu 10%, raz na miesiąc 12%, nie wychodzi w ogóle - 18% badanych.

6. Ile pieniędzy zwykle tygodniowo wydajesz na swoje potrzeby bez kontroli ze strony rodziców?

0,00 zł	6	12%
1 – 30 zł	31	61%
31 – 60 zł	6	12%
61 – 100 zł	2	4%
powyżej 100zł	6	12%

Komentarz: uczniowie niewiele pieniędzy wydają bez wiedzy rodziców. 61% badanych wydaje kwotę do 30zł, 12% - kwotę do 60zł, 4%kwotę do 100zł i powyżej 100zł – 12%

7. Jak oceniasz swoje stosunki z matką?

bardzo dobrze	29	58,00%
dobrze	12	24%
średnio dobrze	3	6%
źle	3	6%
bardzo źle	3	6%

8. Jak oceniasz swoje stosunki z ojcem:

bardzo dobrze	22	43%
dobrze	24	47,%
średnio dobrze	3	6%
źle	1	2%
bardzo źle	1	2%

Komentarz: 58% dzieci ma bardzo dobre stosunki z matką, 43% bardzo dobre stosunki z ojcem. Złe stosunki z matką – 6%, z ojcem – 2%, bardzo złe stosunki z ojcem – 2%. Dobre i średnio dobre stosunki z matką – 24% i 86%. Z ojcem – dobre stosunki – 47% badanych, średnio dobre – 6%.

9. Czy poniższe stwierdzenia odnoszą się do Ciebie?

Moi rodzice określili ściśle zasady, co ja mogę robić w domu.

tak	11	22%
raczej tak	19	37%
raczej nie	15	29%
nie	6	12%

Moi rodzice wiedzą z kim spędzam wieczory

tak	26	51%
raczej tak	19	37%
raczej nie	5	10%
nie	1	2%

Moi rodzice wiedzą, gdzie spędzam wieczory

tak	23	45%
raczej tak	21	41%
raczej nie	6	12%
nie	1	2%

Mogę łatwo otrzymać wsparcie emocjonalne od matki

tak	26	51%
raczej tak	18	35%
raczej nie	5	10%
nie	2	4%

Mogę łatwo otrzymać wsparcie emocjonalne od ojca

tak	14	27%
raczej tak	25	49%
raczej nie	11	22%
nie	1	2%

Mogę łatwo otrzymać wsparcie emocjonalne od przyjaciół

tak	24	47%
raczej tak	20	39%
raczej nie	2	4%
nie	5	10%

Komentarz: 37% uczniów ma określone zasady postępowania w domu, 12% nie ma takich zasad; 51% badanych podaje, iż rodzice wiedzą z kim spędzają wieczory, 51% uczniów otrzymuje wsparcie emocjonalne od matki, 4% nie ma wsparcia od matki, 49% wsparcie od ojca, 2% nie otrzyma wsparcia od ojca, 47% może liczyć na wsparcie od przyjaciela.

10. Czy reguły, które ustalają Twoi rodzice są dla Ciebie ważne?

tak	19	37%
nie	1	2%

nie wszystkie 31 61%

Komentarz: 37% uważa za ważne reguły ustalone przez rodziców, 2% nie uważa tych reguł, 60% uważa, że nie wszystkie reguły są słuszne.

11. Na ile jesteś zadowolony ze swoich stosunków z przyjaciółmi?

bardzo zadowolony	19	37%
zadowolony	20	39%
średnio zadowolony	8	16%
niezadowolony		
bardzo niezadowolony		
nie mam przyjaciół	4	8%

12. Czy uważasz, że w Twojej klasie jest wielu uczniów, którzy odnoszą się do Ciebie w sposób lekceważący?

tak	7	14%
raczej tak	12	24%
raczej nie	24	47%
nie	8	16%

13. Czy uważasz, że w Twojej klasie jest wielu uczniów, którzy odnoszą się do w sposób sprawiający Ci przykrość?

tak	4	8%
raczej tak	7	14%
raczej nie	25	49%
nie	15	29%

Komentarz: 14% badanych jest traktowana w klasie w sposób lekceważący, 24% - raczej tak, 49% - raczej nie, 29% nie uważa się za traktowanych lekceważąco. 37% badanych jest bardzo zadowolonych ze swoich relacji z przyjaciółmi, 8% nie ma przyjaciół. 8% doznaje przykrości ze strony kolegów z klasy, 14% -raczej tak, raczej nie – 49%, 29% nie doznaje przykrości ze strony kolegów i koleżanek.

14. Czy uważasz, że siłą można rozwiązać konflikt?

tak	17	33%
raczej tak	4	8%
raczej nie	23	45%
nie	7	14%

15. Czy w ciągu ostatnich 3 miesięcy doświadczyłeś przemocy (bójka, atak słowny) ze strony kolegów czy koleżanek ze szkoły?

tak	31	61%
nie	20	39%

Komentarz: 33% uważa, że siłą można rozwiązać konflikt, 14% nie popiera siłowego rozwiązywania konfliktów. 60% doświadczyło przemocy, 39% nie doświadczyło w ciągu ostatnich 3 miesięcy przemocy ze strony kolegów.

16. Czy w ciągu ostatnich 3 miesięcy rozpocząłeś bójkę lub brałeś w jakiejś udział?

tak	22	43%
nie	29	57%

17. Czy uważasz, że jesteś pewny siebie?

tak	19	37%
raczej tak	18	35%
raczej nie	11	22%
nie	3	6%

Komentarz: 43% badanych brało udział w bójce, 57% nie uczestniczyło w bójce/w ostatnich trzech miesiącach/. 37% uważa, że jest pewna siebie, raczej tak – 35%, raczej nie – 22%, na nie opowiedziało się 6%.

18. Czy w szkole są jasno określone zasady postępowania?

tak	16	31%
raczej tak	21	41%
raczej nie	9	18%
nie	5	10%

19. Czy stosujesz się do tych zasad?

tak	12	24%
raczej tak	27	53%
raczej nie	11	22%
nie	1	2%

Komentarz: 31% uważa, że w szkole są jasno postawione zasady postępowania, raczej tak -41%, 10% badanych uważa, że w szkole nie ma określonych zasad postępowania. 52% raczej przestrzega tych zasad, 24% zawsze przestrzega, raczej nie – 21%, w ogóle nie przestrzega 2%.

20. Czy wychowawca przekazuje Wam wiedzę na temat środków psychoaktywnych (narkotyki, dopalacze itp.)?

tak	21	41%
raczej tak	18	35%
raczej nie	8	16%
nie	4	8%

Komentarz: 41% stwierdza, że wychowawca przekazuje wiedzę na temat środków psychoaktywnych, raczej tak – 35%, raczej nie – 16%, nie – 8% badanych.

21. Czy wiesz czym są narkotyki?

Tak	51	Nie	0
-----	----	-----	---

22. Wskaż, która z poniższych definicji najlepiej opisuje narkotyki

Niebezpieczny środek, który silnie uzależnia i wprowadza organizm w odmienny stan	Środek, który zwiększa sprawność organizmu, ale jest niebezpieczny	Środek, który wprowadza w przyjemny stan i jest bezpieczny	Żadna z wymienionych
45	2	3	

23. Czy wiesz czym są dopalacze?

Tak	48	Nie	3
-----	----	-----	---

Komentarz: 100% badanych deklaruje, że wie ,co to są narkotyki i w większości właściwie je definiuje, 88% deklaruje, że wiem i w większości właściwie definiuje, co to są dopalacze, 6% nie ma wiedzy na temat dopalaczy.

24. Wskaż, która z poniższych definicji najlepiej opisuje dopalacze

Legalny i bezpieczny środek zbliżony w działaniu do narkotyku.	4	8%
--	---	----

Legalny, ale niebezpieczny środek zbliżony w działaniu do narkotyków.	2	4%
Niebezpieczny syntetyczny środek zbliżony w działaniu do narkotyku.	41	80%
Produkt kolekcjonerski niewskazany do spożycia.	2	4%
Żadna z wymienionych	2	4%

Komentarz: 80% uczniów opowiada się za definicją – niebezpieczny, syntetyczny środek zbliżony w działaniu do narkotyków, 4% podaje definicję – legalny ,ale niebezpieczny środek, 4% - środek kolekcjonerski, 4% - nie wskazuje żadnej z wymienionych definicji.

25. Skąd wiesz o narkotykach?

od rodziców	12	24%
od wychowawców	8	16%
od znajomych	9	18%
z Internetu	18	35%
Z gazet, ulotek	0	0,00%
z innego miejsca	3	6%
nie wiem	1	2%

26. Skąd wiesz o dopalaczach?

od rodziców	8	16%
od wychowawców	14	27%
od znajomych	3	6%
z Internetu	20	39%
Z gazet, ulotek	1	2%
z innego miejsca	2	4%
nie wiem	3	6%

Komentarz: wiedzę o narkotykach i dopalaczach młodzież czerpie z: internetu – 35%/narkotyki/ i 39%/dopalacze/, od wychowawcy – 16% /narkotyki/ i 27% /dopalacze/, od znajomych -6%, z ulotek – 2% / narkotyki/.

27. Jaki jest Twój stosunek do osób zażywających narkotyki?

Zdecydowanie negatywny	9	18%
nie zwracam na to uwagi	10	20%
nie podoba mi się, ale jestem tolerancyjny.	11	22%
próbuję im pomóc	6	12%
nie mam zdania	15	29%

28. Jakie zdanie na temat narkotyków mają Twój znajomi?

złe	14	27%
dobrze	2	4%
obojętne	11	22%
nie rozmawiamy na ten temat	24	47%

29. Jaki jest Twój stosunek do osób zażywających dopalacze?

Zdecydowanie negatywny	15	29%
nie zwracam na to uwagi	8	16%
nie podoba mi się, ale jestem tolerancyjny.	9	18%
próbuję im pomóc	4	8%
nie mam zdania	15	29%

Komentarz: złe zdanie na temat narkotyków ma 22% , a dopalaczy 29% badanych, nie ma zdania 29% narkotyki i dopalacze.

30. Jakie zdanie na temat dopalaczy mają Twoi znajomi?

złe	12	24%
dobrze	2	4%
obojętne	9	18%
nie rozmawiamy na ten temat	28	55%

Komentarz: złe zdane na temat dopalaczy wśród znajomych ma 24%, dobre 4%, obojętne 18%, nie rozmawiają na ten temat- 54%.

31. Czy wiesz jak pomóc osobie zażywającej narkotyki?

tak	29	57%
nie	22	43%

32. Którą z poniższych dróg wybrałbyś jako skuteczne narzędzie pomocy osobie zażywającej narkotyki?

Przekazanie informacji rodzicom osoby zażywającej narkotyki	10	20%
Kontakt ze specjalistycznym ośrodkiem uzależnień.	23	45%
Przekazanie informacji wychowawcy.	6	12%
nie mam zdania	12	24%

Komentarz: 20% uważa, że należy powiadomić rodziców osoby zażywającej narkotyki, 45%-skontaktować się z ośrodkiem uzależnień, 12%-powiadomić wychowawcę, nie ma zdania-24%.

33. Czy Twoim zdaniem sprzedaż i zażywanie dopalaczy powinno być zabronione?

tak	31	61%
nie	20	39%

34. Czy spotkałeś się w szkole z zachęcaniem do zażywania środków psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy, leków)?

tak	5	10%
nie	46	90%

Komentarz: 61% uważa, że sprzedaż narkotyków i dopalaczy powinna być zabroniona, 90% badanych nie spotkała się w szkole z możliwością zakupu środków psychoaktywnych

35. Czy brałeś kiedyś narkotyki?

tak	5	10%
nie	46	90%

36. Jeśli tak, jakie?

Marihuana lub haszysz	5	10%
LSD	1	2%
amfetamina	1	2%
Ecstasy(pigułka drops)	1	2%
kokaina	1	2%
heroina	1	2%
inne	1	2%

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Brzechwy w Goleniowie
Ewaluacja wewnętrzna 2020/2021

37. Czy brałeś kiedyś dopalacze?

tak	4	8%
nie	47	92%

Komentarz: po 10% badanych brało narkotyki/marihuana-10%/ po 2 procent pozostałe narkotyki, 91% nie brało narkotyków i 92%dopalaczy.

38. Jeśli tak, jakie?

Mefedron i podobne	3	6%
susz różnego rodzaju	4	8%
tabletki różnego rodzaju	1	2%
inne	1	2%

39. Czy któryś z Twoich znajomych bierze narkotyki?

tak	11	22%
nie	41	80%

40. Jak w skali 1-4 ocenisz łatwość dostępu do następujących środków:

Marihuana lub haszysz

bardzo trudno	11	22%
trudno	16	31%
łatwo	12	24%
bardzo łatwo	12	24%

Dopalacze

bardzo trudno	11	22%
trudno	21	41%
łatwo	13	25%
bardzo łatwo	6	12%

Ecstasy(pigułka drops)

bardzo trudno	13	25%
trudno	18	35%
łatwo	14	27%
bardzo łatwo	6	12%

LSD

bardzo trudno	15	29%
trudno	22	43%
łatwo	12	24%
bardzo łatwo	2	4%

Mefedron

bardzo trudno	16	31%
trudno	20	39%
łatwo	11	22%
bardzo łatwo	4	8%

Amfetamina

bardzo trudno	13	25%
trudno	19	37%
łatwo	15	29%

bardzo łatwo	4	8%
--------------	---	----

Kokaina

bardzo trudno	21	41%
trudno	22	43%
łatwo	5	10%
bardzo łatwo	3	6%

Heroina

bardzo trudno	23	45%
trudno	22	43%
łatwo	5	10%
bardzo łatwo	1	2%

Komentarz: 22% uczniów ma znajomych biorących narkotyki, 80% nie ma takich znajomych. Bardzo trudny dostęp do: marihuana-21%, dopalacze-22%, ecstazy-25%, LSD-29%, mefedron-31%, amfetamina-25%, kokaina-41%, heroina-45%, łatwy dostęp do: marihuany-24%, amfetaminy-22% mefedron i kokaina po 10%, ecstazy 27%, LSD 23%

41. Czy ktoś kiedykolwiek proponował Ci narkotyki?

tak	9	18%
nie	42	82%

42. Czy ktoś z Twojego najbliższego otoczenia bierze narkotyki?

tak	7	14%
nie	44	86%

Komentarz: 18% badanych miało propozycję zakupu narkotyków, 82% nie spotkało się z taką propozycją. 86% uczniów nie ma w najbliższym otoczeniu osób biorących narkotyki, 14% posiada w swoim otoczeniu osoby zażywające narkotyki.

43. Czy zdarza Ci się oglądać filmy, które są przeznaczone dla dorosłych?

tak	21	41%
nie	30	58%

Komentarz: 41% ogląda filmy przeznaczone dla dorosłych, 59% nie ogląda takich filmów.

44. Czy znasz zasady panujące w szkole?

tak	45	88%
nie	6	12%

45. Czy wychowawca jasno określił zasady panujące w szkole?

tak	44	86%
nie	7	14%

46. Czy zawsze przestrzegasz ustalonych reguł?

tak	17	33%
nie	5	10%
nie zawsze	29	57%

47. Czy uważasz, że jesteś szczęśliwy?

tak	13	25%
raczej tak	21	41%

raczej nie	12	24%
nie	5	10%

Komentarz: 86% młodzieży wypowiedziało się, że wychowawca jasno określił zasady panujące w szkole, na nie – 14%. 88% uczniów zna zasady panujące w szkole, 14% nie zna, 25% przestrzega tych zasad, 10% nigdy, 41% nie zawsze. 25% badanych deklaruje, że są szczęśliwi, raczej tak – 41%, raczej nie – 24%, nie – %.

48. Czy sądzisz, że Twoi koledzy i koleżanki Cię lubią?

tak	10	20%
raczej tak	30	59%
raczej nie	7	14%
nie	4	8%

49. Czy wśród swoich kolegów i koleżanek udaje Ci się pokazać Twoje umiejętności i mocne strony?

tak	15	29%
raczej tak	24	47%
raczej nie	9	18%
nie	3	6%

Komentarz: 20% uważa, że jest lubiana, 59% raczej tak, raczej nie – 14%, na nie opowiedziało się 8%. 29% badanych może pokazać swoje mocne strony swoim kolegom i koleżankom, raczej tak – 47%, raczej nie – 18%, nie może pokazać swoich mocnych stron 6 %

50. Jak często zdarza Ci się popadać w konflikty z innymi osobami?

często	13	25%
rzadko	35	69%
nigdy	3	6%

51. Czy są osoby w klasie, które Ci dokuczają?

Tak i źle się z tym czuję	6	12%
Tak, ale są to tylko żarty	33	65%
Nie, nigdy mi się to nie zdarzyło.	12	24%

Komentarz: 25% często popada w konflikty, rzadko – 67%. Nigdy – 6%. 12% badanych źle się czuje, gdy inne osoby jej dokuczają, 65% bierze to za żarty, 24% nigdy to się nie zdarzyło.

52. Jak spędzasz wolny czas?

Spędzam czas z kolegami i koleżankami	25	49%
czytam książki	3	6%
gram w gry planszowe		
gram w gry komputerowe lub na tablecie	17	33%
uprawiam sport	2	4%
oglądam telewizję		
spędzam miło czas z rodzicami	1	2%
spędzam czas sam	3	6%

53. Moją pasją jest:

Sport	16	31%
komputer	12	24%
książki	1	2%
kino	2	4%

podróże	1	2%
zwierzęta	7	14%
mam inną pasję	9	18%
nie mam pasji	3	6%

Komentarz: 49% uczniów spędza czas z kolegami koleżankami, 2% z rodzicami, 4% uprawia sport, 6% czyta książki, 33% gra w gry komputerowe. Pasje i zainteresowania badanych to: 31% - sport, 23% - komputer, 2% - książka, 4% - kino, 2% - podróże, 14% - zwierzęta, 18% badanych ma inne pasje, 6% - nie ma pasji.

Wyniki analizy zapisów dokumentacji szkolnej i rozmowy z pedagogiem szkolnym

Analiza dokumentów oraz rozmowa z pedagogiem szkolnym pozwoliła, przy weryfikacji działań wychowawczo –profilaktycznych prowadzonych na terenie szkoły, na uaktualnioną diagnozę występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących oraz czynników ryzyka.

Wśród czynników chroniących wskazać można:

- szkoła, w której uczy się dziecko (wyższy niż przeciętny poziom inteligencji dużej grupy uczniów)
- brak społecznej akceptacji dla zachowań odbiegających od norm,
- oferta zajęć rozwijających zainteresowania, uzdolnienia uczniów, łatwa dostępność do nich,
- świetlica szkolna,
- łatwa dostępność do pedagoga szkolnego i psychologa
- kontakt wychowawcy ze swoimi uczniami,
- monitorowanie zachowań uczniów przez wychowawców i dużą grupę rodziców
- budowanie w szkole, klasie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji uczeń –nauczyciel, nauczyciel –rodzic poprzez angażowanie uczniów, rodziców w klasowe/szkolne przedsięwzięcia oraz udział w dniach projektowych,
- zajęcia profilaktyczne prowadzone w szkole w ramach profilaktyki uniwersalnej omawiającej zagadnienia dostosowane do potrzeb uczniów, w tym programów rekomendowanych (Programy Profilaktyczne „Przyjaciele Zippiego”, „Strażnicy uśmiechu”) oraz spotkania o tematyce profilaktycznej z Policjantem, pielęgniarką - w czasie pandemii zawieszono.
- prowadzenie zajęć, pogadarek, różnych szkolnych przedsięwzięć, akcji z zakresu wzmocnienia norm przeciwnych podejmowaniu zachowań ryzykownych,
- kształtowanie umiejętności samokontroli, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, radzenia sobie z emocjami , promocja zdrowego trybu życia, doskonalenie technik asertywnych, radzenia sobie z emocjami –zwłaszcza negatywnymi itp. W ramach zajęć z wych. klasy, pedagogiem/psychologiem i zajęć kształtujących kompetencje społeczno-emocjonalne,
- prowadzenie na terenie szkoły działań promujących zdrowie (koło gotowania, sklepik szkolny, „Mleko i warzywa w szkole”, i in.), w czasie nauczania stacjonarnego.
- prowadzenie zajęć, pogadarek przez wychowawców na temat zagrożeń płynących z zażywania substancji psychoaktywnych z dostosowaniem form przekazu do wieku rozwojowego ucznia (w tym Realizacja Wojewódzkiego Programu Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych w tym nowych narkotyków dla uczniów klas VI naszej szkoły („ Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach „ Wojewoda Zachodniopomorski 2018/2019),
- stała współpraca wychowawcy i/lub pedagoga szkolnego z rodzicami (prawnymi opiekunami), MOPSem, PCPRem, Policją, Kuratorami, Poradnią PP lub innymi w zależności od potrzeb,
- okresowa (1 na 2 tyg.) obecność pielęgniarki szkolnej,
- natychmiastowa reakcja szkoły (pogadanki z uczniami, przekazanie informacji do rodziców) na niepokojące sygnały płynące z otoczenia szkoły, dot. Informacji na temat niepokojących zachowań uczniów,
- organizowane zajęcia w ramach pomocy psychologicznej – pedagogicznej dla 51 uczniów naszej szkoły (blisko 25% społeczności szkolnej) (zajęcia wspierające/psychoedukacyjne z pedagogiem szkol-

nym, wsparcie psychologa, logoterapia, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rewalidacyjne),
- prowadzenie zajęć mających na celu kształtowanie umiejętności właściwego korzystania z zasobów internetu

Obserwowane czynniki ryzyka w szeroko rozumianym środowisku szkolnym to:

Dotyczące małej grupy uczniów naszej szkoły:

- alkoholizm rodziców czy też nadużywanie alkoholu w najbliższym otoczeniu ucznia,
- trudna sytuacja finansowa rodziny,
- nadpobudliwość, deficyt uwagi,
- zaniedbania wychowawcze ze strony rodziców.
- różne problemy rodzinne,
- trudności szkolne,
- niska motywacja do nauki,
- niska samoocena, brak wiary w swoje możliwości,
- brak jasno ustalonych zasad postępowania (ze strony rodziny i szkoły),
- brak konsekwencji w stosunku do obserwowanych zachowań niepożądanych,
- zachowania buntownicze (pojedyncze przypadki).

Dotyczy większej grupy uczniów naszej szkoły:

- brak zainteresowań,
- niewywiązywanie się z obowiązków szkolnych,
- łatwy dostęp do TV, cyberprzestrzeni w domach uczniów,

IV WNIOSKI I REKOMENDACJE

WNIOSKI Z BADAŃ W ODNIESIENIU DO PRZYJĘTYCH KRYTERIÓW (WSKAŹNIKÓW SUKCESU):

Wskaźnik nr 1 – Uczniowie w szkole czują się bezpiecznie : *Tak. Uczniowie czują się w naszej szkole bezpiecznie. W małym stopniu dochodzi do ataków przemocy (słownej bądź fizycznej). Nie zachodzi niebezpieczeństwo związane z nadużywaniem substancji psychoaktywnych;*

Wskaźnik nr 2 – Uczniowie wiedzą i rozumieją jakie zagrożenia niosą dla ich zachowania ryzykowne: *Tak. Uczniowie są w stanie określić swój (negatywny) stosunek do używek. W ich najbliższym otoczeniu nie zachodzą takie zachowania jak próbowanie, bądź używanie środków psychoaktywnych. Wychowankowie mają postawę krytyczną do stosowania przemocy i w niewielkim stopniu jej doświadczają. Znają zasady, które w większości są im przedstawione tylko przez stronę szkolną.*

Wskaźnik nr 3 – Uczniowie i nauczyciele znają zasady bezpiecznego korzystania z zasobów internetowych: *Tak. Wiedzę na ten temat przekazują im nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy, a także prowadzone są w tym temacie szkolenia.*

Wskaźnik nr 4 – Nauczyciele w działaniach wychowawczych kładą nacisk na mocne strony ucznia: *Tak. Wychowawcy realizują szkolny program wychowawczo - profilaktyczny zgodnie, z którym na lekcjach wychowawczych prowokują sytuacje, w których każdy uczeń ma szansę pozytywnie zaistnieć na forum klasy, odkryć swoje mocne strony i je zaprezentować.*

Wskaźnik nr 5 – Uczniowie nie podejmują prób korzystania z używek, narkotyków, dopalaczy: *Tak. Generalnie uczniowie nie są chętni do korzystania z używek. W szkole stwierdzono takie marginalne przypadki, które podlegały procedurze i została podjęta wobec nich odpowiednia reakcja ze strony szkoły. Wszyscy badani stwierdzili, że nie otrzymali żadnej propozycji zakupu, bądź spróbowania, zażywania narkotyków, bądź dopalaczy na terenie szkoły. Poza szkołą – zadeklarowały to cztery osoby.*

Wskaźnik nr 6 – Nie ma w zespołach klasowych uczniów wykluczonych: Tak. Uczniowie w swoich ankietach (poza pojedynczymi, ale ważnymi dla nas przypadkami) deklaruowali, że nie czują się wykluczeni przez rówieśników, zarówno z grup klasowych jak i grup pozaszkolnych.

Wskaźnik nr 7 – Uczniowie nie stosują cyberprzemocy: Tak. Nie zostały ujawnione żadne przypadki cyberprzemocy w naszej szkole. Placówka realizowała lekcje wychowawcze, które miały na celu przeciwdziałać cyberprzemocy, edukować uczniów w tym zakresie.

Wskaźnik nr 8 – W zespołach klasowych występuje pomoc koleżeńska: Tak. Uczniowie zadeklarowali, że czują i wzajemnie stosują pomoc koleżeńską. Chętnie biorą udział we wspólnych przedsięwzięciach, nawiązują przyjaźnie.

Wskaźnik nr 9 – Uczeń wie do kogo i zgłasza się po pomoc w przypadku poczucia zagrożenia fizycznego i psychicznego: Tak. Uczniowie chętnie rozmawiają z nauczycielami, zarówno na tematy ich zainteresowań i spędzania wolnego czasu jak i te dotyczące ich problemów, poczucia zagrożenia, niespełnienia, poczucia smutku czy niebezpieczeństwa, zarówno ze strony rówieśników, jak i rodziny, obcych. Jest to potwierdzone dokumentacją pedagoga, rozmowami z udziałem wychowawców. W skrajnych przypadkach, szkoła podejmuje działania angażujące zewnętrzne instytucje, w zależności od potrzeb.

Wskaźnik nr 10 – Uczniowie są otwarci i potrafią dzielić się z nauczycielami, pedagogiem, swoimi problemami osobistymi: Tak. Odpowiedź padła wyżej (wskaźnik nr 9)

Wskaźnik nr 11 – Program wychowawczo – profilaktyczny jest adekwatny do likwidacji zdiagnozowanych ryzyk i bazuje na wykorzystywaniu czynników chroniących: Tak. Program wychowawczo – profilaktyczny zawiera w sobie skazania, które zobowiązują pracowników szkoły do wspierania uczniów, pomocy, ale także do nauczania podopiecznych na temat tolerancji, szacunku, wzajemnej pomocy, reagowania w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu, unikania zachowań ryzykownych, środowisk zdemoralizowanych itd. Program ten jest wdrażany zarówno przez ogólne funkcjonowanie szkoły jak i szczególnie przez organizowane w placówce akcje o charakterze charytatywnym, pozytywnie wzmacniającym, jak i jest przedstawiany na lekcjach wychowawczych, wycieczkach szkolnych itd.

Wyodrębnione w wyniku przeprowadzonych badań czynniki ryzyka i czynniki chroniące w ujęciu tabelarycznym:

Najistotniejsze czynniki ryzyka	Odpowiedzi uczniów	Wnioski
Przemoc rówieśnicza	<ol style="list-style-type: none"> 61% uczniów klasy 7a/7b i 8 doświadczyło w ostatnim czasie przemocy fizycznej bądź słownej w szkole; 43% uczniów brało udział w bójce, bądź ją rozpoczęło; 	<ol style="list-style-type: none"> Jest duża część z uczniów, która w jakikolwiek sposób doświadczyła bądź była świadkiem przemocy psychicznej/ fizycznej w szkole. Część osób brała czynny udział w takim zdarzeniu;
Odrzucenie przez rówieśników	<ol style="list-style-type: none"> 10% badanych uważa, że nie otrzyma pomocy/wsparcia psychicznego od przyjaciela; 8% badanych uważa, że nie posiada w ogóle przyjaciół; 8% uczniów uważa, że w klasie znajdują się osoby, które jawnie go/ją lekceważą; 24% uczniów uważa, że raczej są w klasie osoby, które odnoszą się do nich w sposób lekceważący; 8% badanych uważa, że nie są oni lubiani przez resztę rówieśników, natomiast również tyłu badanych uważa, że raczej nie są. 	<ol style="list-style-type: none"> Te osoby mogą być w grupie ryzyka, przez ewentualne poczucie osamotnienia, niezrozumienia, Te osoby mogą mieć problem z kontaktami z rówieśnikami w przyszłości, mogą być też narażone na większy stres, brak pewności siebie, mogą odczuwać brak wsparcia ze strony otoczenia; Może to informować o nierozwiązanych konfliktach klasowych; Ta informacja również może oznaczać niezakończone konflikty klasowe; Brak stworzenia więzi z otoczeniem, poczucie odrzucenia może owocować w depresję lub inne poważne problemy psychiczne w przyszłości; Jak wyżej

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Brzechwy w Goleniowie
Ewaluacja wewnętrzna 2020/2021

	<p>6. 18% uczniów uważa, że raczej nie umie pokazać swoich umiejętności i mocnych stron, przy swoich rówieśnikach;</p> <p>7. 25% deklaruje, że często popada w konflikty ze swoimi rówieśnikami;</p> <p>8. 68% badanych otwarcie przyznaje, że rzadko popadają w konflikty.</p>	<p>7. Jedna czwarta osób ankietowanych może żyć w częstych konfliktach, co może powodować poczucie odrzucenia, braku akceptacji ze strony środowiska i może powodować duże problemy na tle psychicznym;</p> <p>8. Należy zbadać jak długo konflikty zostają nierozstrzygnięte, ponieważ naturalnym jest tworzenie się i rozwiązywanie konfliktów, lecz długofalowe konflikty mogą budować atmosferę niechęci i odrzucenia.</p>
Słaba więź ze szkołą	<p>1. Wywiad środowiskowy, wywiad z pedagogiem szkolnym.</p> <p>2. Uczniowie zadeklarowali, że znają zasady panujące w szkole, ale nie zawsze ich przestrzegają (21%).</p>	<p>1. Uczniowie angażują się w święta szkolne;</p> <p>2. Wychowankowie respektują zasady panujące w placówce.</p>
Niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli)	<p>1. Zabrakło w ankiecie zapytania dot. alkoholu</p>	<p>1. Z rozmowy z wychowawcami w placówce nie występuje uczeń z brakiem kontroli nad własnym zachowaniem.</p>
Destrukcyjna grupa rówieśnicza	<p>1. 8% uczniów odpowiedziało, że w jego klasie są osoby, które odnoszą się w sposób sprawiający przykrość, 14% uczniów uznało, że w jego klasie raczej są takie osoby;</p> <p>2. 33% badanych uważa, że siłą można rozwiązywać konflikty;</p>	<p>W szkole nie występuje problem wykluczenia, uczniowie czują się swobodnie w swojej klasie. Spora grupa uczniów uważa, że przemoc jest sposobem na rozwiązanie konfliktu.</p>
Niepowodzenia szkolne	<p>1. Wywiad z uczniami, wywiad z pedagogiem</p>	<p>Uczniowie odczuwają porażkę na terenie szkoły, jest ona przede wszystkim związana z negatywnymi ocenami, które później z sukcesem poprawiają.</p>
Narkotyki	<p>1. 7% uczniów uważa, że wychowawcy za mało inicjują rozmowę na temat narkotyków (bądź nie inicjują tych rozmów w ogóle);</p> <p>2. 100% uczniów wie czym są narkotyki;</p> <p>3. Duża część badanych posiada wiedzę na temat narkotyków z internetu (35%), 17% osób deklaruje, że swoją wiedzę zdobyło w placówce szkolnej, bądź w domu;</p> <p>4. 18% badanych uważa, że ma całkowicie negatywny stosunek do osób, które zażywają narkotyki, 22% wykazuje się w tym temacie tolerancją, 29% nie ma zdania na ten temat.</p> <p>5. 4% badanych deklaruje, że jego środowisko ma pozytywne spojrzenie na tematykę narkotyków;</p> <p>6. Tylko 27% uczniów wykazuje, że środowisko, w którym się otacza, jest negatywnie nastawione do narkotyków;</p> <p>7. 57% uczniów uważa, że wie jako pomóc osobą uzależnionym od narkotyków. Podaje jako przykład kontakt ze specjalistycznymi placówkami, informowanie rodziców, kontakt z wychowawcą. Reszta osób deklaruje, że nie wie.</p> <p>8. Czwórka uczniów (8%) deklaruje, że miała zaproponowane narkotyki, również piątka uczniów (10%) przyznaje się do brania narkotyków.</p> <p>9. 22% ankietowanych przyznało, że w ich towarzystwie są osoby, które biorą narkotyki.</p> <p>10. Według uczniów, najłatwiej jest z dostępnością marihuany i amfetaminy (ponad 21%),</p>	<p>1. Tylko 8% z tej grupy deklaruje, że nie słyszało bądź nie uczestniczyło w rozmowie z wychowawcą odnośnie narkotyków, co może oznaczać, patrząc przez pryzmat tego, jak mała jest ta grupa, że tych uczniów nie było w szkole, w czasie kiedy odbywały się takie lekcje;</p> <p>2. Wiedza na temat tego czym są narkotyki – przez wszystkich uczniów badanych może być wskaźnikiem wysokiej edukacji w tym zakresie, ale zarazem może oznaczać, że tematyka ta jest dla nich wszechobecna, nie zawsze w kontrolowany sposób;</p> <p>3. Dobrym wnioskiem jest trwająca, stała działalność szkoły, w porozumieniu z rodziną uczniów w zakresie edukacji na temat narkotyków, lecz martwić może duży odsetek osób, które swoją wiedzę zdobyli w internecie, w sposób niekontrolowany. Brak jest wiedzy na temat informacji, z którymi uczniowie mieli kontakt;</p> <p>4. Uczniowie mają już ugruntowaną wiedzę na temat narkotyków, natomiast nie są przekonani w jaki sposób powinni reagować na osoby, które zażywają je, w ich otoczeniu;</p> <p>5. Jest to mały odsetek osób, które popierają takie zachowania, co może wskazywać na to, że sami je zażywają.</p> <p>6. Większość uczniów ma kontakt z osobami, które nie są negatywnie nastawione do narkotyków, co może źle prognozować na przyszłość tych osób;</p> <p>7. Wszyscy uczniowie wiedzą co to jest narkotyk, ale połowa z badanych nie wie w jaki sposób może im przeciwdziałać.</p> <p>8. Uczniowie, którym zaproponowano narkotyki, zdecydowali się na tę propozycję w 100%.</p> <p>9. Patrząc na powyższy wniosek, można się obawiać, że jeśli ktoś ze środowiska proponuje narkotyki, to uczniowie na nie przystaną.</p> <p>10. Uczniowie wskazali, że według nich, z bardzo dużą łatwością byli by w stanie zdobyć marihuanę i amfetaminę;</p>
Alkohol	<p>1. Zabrakło w ankiecie zapytania dot. alkoholu</p>	<p>1. Z rozmowy z pedagogiem szkolnym wynika, że problem alkoholu jest znikomy w placówce, jednorazowo został zgłoszony problem;</p>
Inne środki psychoaktywne (w tym dopalacze)	<p>1. 94% uczniów wie czym są dopalacze, a wiedzę na temat tych substancji psychoaktywnych czerpią w większości ze szkoły, od rodziców z domu, bądź</p>	<p>1. Rośnie świadomość istoty problemu dopalaczy, uczniowie nabywają w kontrolowany sposób wiedzę na ich temat (szkoła, dom), lecz jest duża grupa osób, która zdobyła wiedzę na temat dopalaczy z internetu, w sposób niekontrolowany,</p>

Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Brzechwy w Goleniowie
Ewaluacja wewnętrzna 2020/2021

	<p>z internetu;</p> <p>3. Większość uczniów wyraża negatywne podejście do osób, które zażywają dopalacze, lecz 18% toleruje takie zachowania w swoim dalszym środowisku;</p> <p>4. 39% uczniów uważa, że nie powinna być zabroniona sprzedaż i zażywanie dopalaczy;</p> <p>5. 8% uczniów deklaruje, że próbowało dopalaczy, 4 osoba wskazuje susz różnego rodzaju oraz Mefedrom .</p> <p>6. Według informacji, które są zawarte w formie skali, uczniowie deklarują, że dopalacze w formie suszu są dla nich (41%) trudno bądź bardzo trudno dostępne, natomiast 25% badanych deklaruje, że są one łatwo dostępne,</p>	<p>z możliwością niekorzystnego wpływu na ich wiedzę;</p> <p>3. Chociaż sam poziom tolerancji na różnicę między opiniami i preferencjami jest pozytywny, to niepokoi duże natężenie tolerancji dla osób, które mają kontakt z tymi środkami, co może negatywnie wpłynąć na rozwój sytuacji w przyszłości tj. osoby zadające się z osobami stosującymi dopalacze mogą kiedyś się zdecydować na spróbowanie.</p> <p>4. Niepokoi fakt, że połowa osób wyraziła swoją aprobatę dla takich środków psychoaktywnych dostępnych na rynku;</p> <p>5. Niepokojący jest fakt, że uczniowie w tym wieku próbują dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych, co za tym idzie mają do nich dostęp;</p> <p>6. Uczniowie nie znający tematu powinni odpowiedzieć, że sposób zdobywania dopalaczy jest dla nich bardzo trudny (bark osób, miejsc, środków umożliwiających zakup), natomiast 20% określiło, że w łatwy sposób jest wstanie zdobyć te używki;</p>
Wagary/ucieczki ze szkoły	1. Zabrakło w ankiecie zapytania dot. Wagarów i ucieczek ze szkoły	Analiza dokumentacji szkolnej pokazuje pojedyncze tego rodzaju przypadki w zeszłym roku szkolnym.
Osoby podlegające wyższemu ryzyku (zgodnie z definicją)	1. 1 uczeń ze sprawą sądową (na podstawie wywiadu z nauczycielem)	1. Mała grupa uczniów jest określana mianem podejrzanych o demoralizację, co wynika z prezentowanych przez nich postaw – wagary, stosowane wulgaryzmy, przepychanki słowne, agresja fizyczna, czyli angażowanie się w bójki szkolne, popalanie papierosów.
Łamanie szkolnego regulaminu i/lub statutu bądź zasad moralnych itd. (rozumiane jako odnotowane uwagi w dzienniku)	1. uczniowie największą ilość uwag otrzymali za używanie wulgaryzmów, przeszkadzanie na lekcji lub lekceważenie nauczyciela (na podstawie dziennika)	1. Mała część uczniów łamie regulamin szkolny w rażący sposób, czego wynikiem są wystawiane uwagi. Jeśli dochodzi już do przekroczenia granicy wynikającej z łamania ogólnie – przyjętych zasad, to są to agresje słowne, w szczególności wulgaryzmy, stosowane najczęściej do „siebie” jako forma protestu bądź w stosunku do rówieśników. Niepokój może budzić stosowanie wulgaryzmów przy obecności nauczyciela.
Wykaz czynników chroniących	Odpowiedzi uczniów	Wnioski
W szkole znajdują się organy wsparcia tj. psycholog, pedagog;	1. Wywiad z pedagogiem szkolnym;	1. Uczniowie otrzymują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w każdym zakresie, w zależności od potrzeb;
Szkoła realizuje program profilaktyczny i wychowawczy;	1. Wywiad z pedagogiem, dyrekcją szkoły, wychowawcami klas;	1. Uczniowie są zaznajomieni z zajęciami dotyczącymi profilaktyki zdrowia, ochrony życia, reagowania w sytuacjach kryzysowych, a także dzieci mają możliwość zapoznania się z zasadami współżycia społecznego, tworzenia więzi z rówieśnikami, rodzicami, nauczycielami;
Poczucie przynależności	<p>1. Uczniowie podczas pracy stacjonarnej w szkole biorą udział w zajęciach dodatkowych, ponadto wychowankowie biorą udział i realizują zabawy szkolne, akcje charytatywne, festyny; (wywiad z pedagogiem, z nauczycielami, wychowawcami);</p> <p>2. Uczniowie zadeklarowali, że integrują się z rówieśnikami min. poprzez wyjście wspólna na dwór w wolnym czasie, co najmniej raz na parę dni – 41% badanych;</p> <p>3. większość uczniów deklaruje, że ma dobre, bądź bardzo dobre stosunki z przyjaciółmi;</p> <p>4. połowa ankietowanych przyznała, że są w stanie otrzymać wsparcie emocjonalne od swoich przyjaciół (49% osób);</p> <p>5. Koleżdy z klasy nie odnoszą się do badanych w sposób lekceważący, tak odpowiedziało 64%, oraz nie są oni także przedmiotem poniżania, lub zdają sobie sprawę, że część uszczypliwości ma charakter żartobliwy – tak odpowiedziało również 72% badanych;</p> <p>6. na pytanie czy rówieśnicy Cię lubią/ raczej lubią – 79% badanych odpowiedziało, że tak;</p>	<p>1. uczniowie zawiązują relacje z placówką szkolną oraz jej podmiotami;</p> <p>2. przeważająca większość uczniów spędza swój czas z rówieśnikami, nie izoluje się od innych;</p> <p>3. Prawie wszyscy badani zadeklarowali, że nawiązali przyjazne relacje z rówieśnikami i są one dla nich zadowalające, co może wpływać pozytywnie na rozwiązywane przez nich problemy, minimalizuje poczucie osamotnienia, daje możliwość otoczeniu do reagowania w sytuacjach kryzysowych;</p> <p>4. uczniowie mają zaufanie do swoich przyjaciół, co wspomaga ich rozwój emocjonalny, empatyczny i stanowi zaplecze, wsparcie w sytuacjach trudnych bądź kryzysowych;</p> <p>5. w społeczności klasowej nie ma zbyt wielu konfliktów, uczniowie dobrze czują się w swojej grupie rówieśniczej w szkole;</p> <p>6. Prawie wszyscy badani czują się lubiani, mają towarzystwo, z którym mogą spędzać czas;</p> <p>7. Badani czują się swobodnie w swoim towarzystwie, gdzie mogą eksponować swoje mocne strony i umiejętności;</p>

	7. Na pytanie czy w towarzystwie masz okazję zaprezentowania swoich mocnych stron – odpowiedzieli, że tak i raczej tak (74% osób);	
Pozytywny klimat szkoły	1. Uczniowie w czasie pracy stacjonarnej biorą udział w : festynach, zabawach szkolnych, podejmują działalność lokalną, zbiórki materialne, działalność niematerialna – pochody miejskie, organizacja uroczystości państwowych i szkolnych, udział w konkursach; (wywiad z pedagogiem, podziękowania kierowane z różnych instytucji,teczka wychowawcy itd.)	1. uczniowie aktywnie uczestniczą w życiu szkoły, są istotą jej częścią, nadają ton i tempo działania, rozwijają swoją kreatywność w tworzeniu dekoracji, konkursów itd. kształcą przy tym różne umiejętności np. biorąc udział w kole teatralnym, bądź innych występach krasomówczych pracują nad tonacją głosu, nad poprawnym sposobie wystawiania się, przy tym nawiązując relacje z rówieśnikami, nauczycielami i innymi pracownikami szkoły. Ponadto obchodząc uroczystości państwowe – szkoła utrwała postawę patriotyczną, poczucie przynależności państwowej;
Prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza	Jak w punkcie wyżej.	Uczniowie chętnie angażują się w działania społeczne, działania charytatywne, działania na rzecz ochrony środowiska, organizują zbiórki. Wychowankowie mają świadomość i potrzebę wagi uczestnictwa ich w życiu społecznym.
Wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielenia sobie wzajemnej pomocy	1. Odwołanie się do punktów wyżej.	1. Uczniowie biorą udział w życiu szkoły, angażują się w działania charytatywne, przez co budują w sobie potrzebę wzajemnej pomocy; - Nauczyciele przedmiotowi deklarują, że można zauważyć u uczniów wzajemną pomoc chociażby przy pożyczaniu sobie przedmiotów niezbędnych do użytku w czasie toku lekcji,
Okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć	1. 74% badanych deklaruje, że udaje im się zaprezentować swoje umiejętności i mocne strony; 2. 32% osób uważa się za pewnych siebie, a 37 raczej się czują pewni siebie;	1. Duży odsetek uczniów pokazuje, że szkoła daje pole do prezentacji i odkrywania swoich umiejętności; 2. Uczniowie czują się swobodnie, nie odczuwają dyskomfortu ze strony szkoły, bądź społeczności rówieśniczej. Dzięki czemu wierzą w swoje możliwości i są pewni siebie. Działa to pozytywnie na nich aspiracje oraz ambicje.
Zdecydowany brak akceptacji przez szkołę przemocy	1. Wywiad z pedagogiem i psychologiem szkolnym;	1. Szkoła deklaruje całkowity brak akceptacji dla zachowań agresywnych, wszystkie jej przejawy są zgłaszane i podlegają procedurą szkolnym, społeczeństwo nauczycielskie szkoły reaguje na zachowania nie mieszczące się w granicach akceptowalnych względem regulaminów i statut szkoły. Szkoła podejmuje rozmowy z rodzicami, angażuje instytucje państwowe w razie takiej konieczności, a także wykorzystuje narzędzia prawne. Ponadto nauczyciele biorą udział w szkoleniach, które mają na celu poprawę komunikacji z uczniami i rodzicami.

REKOMENDACJE :

1. Wg potrzeb uzupełniać wiedzę n-li oraz rodziców w zakresie używek, substancji psychoaktywnych, sposobów zapobiegania i skutków ich zażywania oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych.
2. Nadal w rozmowach z rodzicami uwrażliwić ich na potrzeby młodego człowieka związane z przynależnością do grupy i akceptacją ze strony rówieśników, a także przekazywać informacje na temat zagrożeń, jakie mogą pojawić się w środowisku rówieśniczym.
3. Każdorazowo reagować na zauważane u uczniów zachowania niepojące.
4. W dalszym ciągu w pracy z uczniem wzmacniać ich mocne strony, budować sytuacje pozwalające na ich prezentację w grupie.
5. W pracy wychowawczej nadal kształtować postawy asertywności.
6. Rozpoznawać i wspierać konstruktywne zainteresowania uczniów, a w szkole - w miarę posiadanych możliwości – w trybie stacjonarnym zwiększyć ilość zajęć pozalekcyjnych, dostosowując je do rozpoznanych potrzeb.
7. Nadal prowadzić zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, ze szczególnym zwróceniem uwagi na negatywne skutki zażywania substancji psychaktywnych, psychotropowych, zastępczych, narkotyków, dopalaczy, palenia papierosów, itp. oraz sposoby reagowania w sytuacjach kryzysowych.

8. Kontynuować wsparcie dla uczniów „problemowych” oraz wymagających pomocy w wyrównywaniu deficytów i pokonywaniu trudności szkolnych.
9. Kontynuować współpracę z Policją, Strażą Miejską w formie spotkań profilaktycznych z uczniami.
10. Należy zadbać o ochronę i wzmacnianie pozytywnego wizerunku nauczyciela jako osoby kompetentnej w swojej dziedzinie i jednocześnie otwartej na potrzeby uczniów, przy czym pamiętać należy, że postawa uczniów wobec nauczycieli w dużym stopniu zależy od samych nauczycieli - dlatego w ocenie pracy nauczycieli należy brać pod uwagę nie tylko merytoryczne przygotowanie do pracy dydaktycznej, ale także życzliwości wobec uczniów, umiejętności słuchania, wrażliwości na potrzeby i problemy młodych ludzi.
11. W czasie nauki zdalnej przysyłanie infografik na grupy klasowe TEAMS z zakresu profilaktyki uzależnień(bezpieczeństwo w sieci, uzależnienie od Internetu, zażywanie środków psychoaktywnych).

V ANEKS

Stanowią kwestionariusze ankiet w postaci załączników

Przedstawiono na Radzie pedagogicznej dnia